

L'arrendatari

(ALDC, IV, 782. L'arrendatari que paga en moneda)

La 'persona que rep o pren en arrendament una terra' coneix bàsicament dos noms: *arrendador* i *arrendatari*. Els dos deriven de *arrendar* (s. XIV), der. de *renda*, del llat. vg. *RENDITA, part. del llat. vg. *RENDERE, var. del llat. cl. REDDERE 'retornar' (format sobre DARE i el prefix RE-, que indica repetició), que deu la nasal a un encreuament amb el llat. vg. PRENDERE. *Arrendador* (s. XIV) (var. *rendador* 16) s'ha format amb el sufix *-ador*, de valor passiu, 'que rep en arrendament', significatiu que no registra el DIEC, on el mot té sentit contrari ("Que dóna en arrendament alguna cosa") i que trobem en les loc. 159, 160. *Arrendatari* (s. XIX) (var. *arrendadari* 107) deu el segment final a una atracció de *propietari*, mot del mateix camp semàntic. Altres mots: *parcer* (s. XII) 30, 34, del llat. PARTIARIUM 'que fa part', més aviat sinònim de 'amitger'; *estaller* 151,

pròpiament 'que treballa a estal' (veg. mapa 505); *rentista* 138, 139 (← cast.); *caser* 188 (← cast. *casero*); *affitavol* 85, adaptació de l'it. *fittavolo*. No s'adeqüen a l'enunciat formes verbals (*arrendar* 20, 77, *menar* 'dirigir el conreu' 37, *ho té llogat* 70, *arrendat* 166) o substantius que indiquen l'acció d'arrendar (*arrendament* 60, 117, 119, 120, 122, 148, *arrendament cotat* 18 [← fr. *côté*], *arriendo* 122 [← cast.]). Cronològicament sembla que *arrendador* és anterior a *arrendatari*, la qual cosa vindria confirmada per l'àrea més aviat perifèrica de *arrendador*.

Arrendatari és el mot normatiu des del DG₁, 1932; *arrendador* també és admès però amb el sentit de 'el qui dóna en arrendament alguna cosa': era, per al codificador, una manera d'atribuir a dos mots diferents dos conceptes diferents, evitant així l'ambigüitat semàntica de *arrendador*.

